

Inför FN:s klimatmöte i Paris i december arrangerades protester över hela världen för att politikerna skulle skärpa målen. En marsch till Paris genomfördes, här syns några av deltagarna i belgiska Neville. Sveriges föreslås nu stå helt utan nettoutsläpp till år 2045. FOTO: LARS PEHRSON

Skärpt klimatmål föreslås

Senast 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser, för att åren därefter nå negativa utsläpp. Det nya klimatmålet – och en klimatlag – väntas sju av riksdagens partier föreslå i en blocköverskridande överenskommelse, erfar SvD.

Under drygt ett års tid har Miljömålsberedningen, där alla partier utom SD ingår, arbetat för att mejsla fram Sveriges kommande klimatmål. Inom kort väntas partierna presentera en ny gemensam överenskommelse.

Hittills har Sverige haft en vision om noll nettoutsläpp till 2050. I kommande förslag från Miljömålsberedningen är målsättningen att Sverige senast 2045 ska ha noll nettoutsläpp av växthusgaser. Åren därefter ska utsläppen bli negativa, erfar SvD.

– Vi hade velat se en mer ambi-

tiös linje. Med ett tidigare mål hade det varit lättare att få utsläppsminskningar i närtid, vilket är oerhört viktigt, säger Nina Ekelund, programdirektör för företagsnätverket Hagainitiativet.

Minst 85 procent av utsläppsminskningen ska ske inom Sveriges gränser. För att klara det ska lagring av koldioxid kunna användas. Och för att nå hela vägen till noll nettoutsläpp ska åtgärder som genomförs i andra länder kunna räknas in.

Enligt överenskommelsen ska Sverige vara ledande i arbetet med att förverkliga de högt satta mål som världens länder enades om i Paris. På FN-mötet skärptes politiken globalt – med ambitionen att uppvärmningen på jorden helst inte ska överstiga 1,5 grader jämfört med före industrialismen.

För att klara det menar flera

svenska och internationella forskare att världen globalt bör ha noll utsläpp av koldioxid omkring 2050. Om Sverige ska "gå före", som politikerna brukar uttrycka det, räcker det inte med 85 procents minskning på hemmaplan till 2045, anser flera kritiker.

– Det är jättebra att beredningen har slagit fast de temperaturmål som världen ställde sig bakom i Paris. Men förslaget om 85 procents minskning svarar dåligt mot temperaturmålet. Om alla länder i världen har sådana utsläpp vid mitten av seklet lär det inte räcka för att undvika farlig klimatförändring, säger miljöforskaren Mikael Karlsson, expert i Miljömålsberedningen och ordförande i European Environmental Bureau.

En styrka med den nya överenskommelsen är att sju av riksdagens partier lyckats enas över

blockgränserna. Det gör att utredningen kan klubbas i riksdagen. Enligt Hagainitiativets Nina Ekelund sänder beskedet också en avgörande signal till näringslivet om att de här frågorna är prioriterade.

– Precis som med pensionsöverenskommelsen och försvarspolitikerna så är det jätteviktigt att partierna håller ihop eftersom frågan kommer att vara viktig flera decennier framåt, säger Mikael Karlsson.

För att löpande granska regeringens – och framtida regeringars – arbete med att nå klimatmålen väntas Miljömålsberedningen föreslå att ett klimatpolitiskt råd ska inrättas. Tanken är att det nya expertorganet ska utvärdera hur den samlade politiken bidrar till att klimatmålen uppnås och huruvida vidtagna åtgärder är tillräckliga.

Utredningen vill också att regeringen årligen ska redovisa sitt arbete inom klimatområdet och vart fjärde år lägga fram en klimatpolitisk handlingsplan.

Delar av ramverket kommer att regleras i lag. Det långsiktiga målet till 2045 väntas inte ligga i den del som omfattas av lagstiftning, vilket av många anses vara en styrka eftersom det då blir lättare att skärpa.

Hur målet om nettonollutsläpp senast 2045 ska uppnås – styrmedel och etappmål – ska beredningen ge besked om i ett andra betänkande som kommer i juni i år.

– Den fortsatta processen är avgörande för om målet till 2045 blir ambitiöst eller inte, säger Nina Ekelund.

JENNY STIERNSTEDT

jenny.stiernstedt@svd.se

FAKTA

Ska skapa drivkrafter för omställning

Miljömålsberedningen består av ledamöter från sju partier (SD satt ej i riksdagen då arbetet inleddes 2010) och leds i dag av Anders Wijkman (bilden). Nuvarande arbete inleddes i slutet av 2014.

FOTO: BERTIL ERICSON/TT

Beredningens uppdrag är att ta fram ett klimatpolitiskt ramverk och ange hur snabbt Sverige ska minska sina utsläpp, samt att "skapa tydliga drivkrafter för omställning".

Nettoutsläpp innebär att man når noll delvis genom åtgärder för

minskade utsläpp i andra länder, vilka går att "kvitta" mot utsläpp på hemmaplan.

Tidigare blocköverskridande överenskommelser under mandatperioden har gjorts om migration, försvar, vapenexport, betyg och terrorism.

SVD

SvD.se ➔

1,5 grader

I Parisavtalet, som världens länder slöt förra året, är målet att den globala uppvärmningen ska stanna under 1,5 grader. Läs om det och andra artiklar i ämnet **SvD.se/om/klimathotet**